

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่ภาคกลางประจำปีการศึกษา 2548 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2548 จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนนทบุรี พระนครศรีอยุธยาและกรุงเทพมหานคร มีนักเรียนจำนวน 918 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากประชากรโดยเปรียบเทียบจาก ตารางสุ่มกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 – 610) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามจังหวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคกลางแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 266 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกตามจังหวัดและโรงเรียน

จังหวัด	โรงเรียน	จำนวนประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		จัดตั้งมูลนิธิ	ไม่จัดตั้งมูลนิธิ	จัดตั้งมูลนิธิ	ไม่จัดตั้งมูลนิธิ
นนทบุรี	โรงเรียนท่าอิฐศึกษา	-	263	-	77
พระนครศรีอยุธยา	อิสลามศรีอยุธยามูลนิธิ	-	301	-	81
กรุงเทพมหานคร	อิสลามสันติชน	-	245	-	76
	บางกอกวิทยา (มูลนิธิ)	109	-	32	-
รวม		109	809	32	234
รวมทั้งหมด		918		266	

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิจัยในครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และแบบสอบถามงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – List) เกี่ยวกับโรงเรียน จังหวัดที่ตั้ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในพื้นที่ภาคกลาง จังหวัดนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ กรุงเทพฯ จำนวน 40 ข้อ แยกเป็นราย ด้าน คือ ความอดทน ความเมตตา การให้อภัย ความบริสุทธิ์ใจ ความสุภาพอ่อนตน

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ของลิเคิร์ต (Likert) สร้างขึ้นภายใต้องค์ประกอบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมชั้นมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 3 จังหวัดได้แก่ นนทบุรี พระนครศรีอยุธยาและกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

โดยมีข้อความที่มีความหมายเป็นพิเศษ คือ ด้านการให้อภัย ข้อที่ 5 ด้านความบริสุทธิ์ใจ ข้อที่ 1 ด้านความสุภาพอ่อนตน ข้อที่ 3 ข้อคำถามเหล่านี้หลักเกณฑ์การให้คะแนนตรงกันข้ามคือ

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 1

ระดับการปฏิบัติมาก มีค่าเท่ากับ 2

ระดับการปฏิบัติปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3

ระดับการปฏิบัติน้อย มีค่าเท่ากับ 4

ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 5

ตอนที่ 3 โดยนำผลที่พบจากการศึกษามาสร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีข้อความเหมือนกัน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอิสลาม และนำมาคัดเลือก แนวความคิดที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอมาในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนได้นำมารวบรวม แสดงเป็นตารางแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งหลักสูตรอิสลาม เอกสารตำราต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำราการวัดและประเมินผล รวมทั้งตัวอย่าง แบบสอบถามเกี่ยวกับจริยธรรมของนักเรียน จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดขอบเขตของจริยธรรมตามองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน คือ ความอดทน ความเมตตา การให้อภัย ความบริสุทธิ์ใจ ความสุภาพอ่อนตน จากนั้นผู้วิจัยสร้างเครื่องมือตามขอบเขตที่กำหนด
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วนำเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งประกอบด้วย
 - 4.1 ดร.สาธิต สันนะกิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทรสมุพร
บางขุนเทียน
 - 4.2 ดร.จามจุรี จำเมือง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนจินะอุทิศ

4.3 นางมณฑนา คุปตะพันธ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนอิสลาม
วิทยาลัยแห่งประเทศไทย

4.4 นางสาวทิพย์วรรณ วาณิชยากร อาจารย์โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่ง
ประเทศไทย

4.5 นายสมนึก การ์มี ศึกษาธิการเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอ
ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ระหว่าง
คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ
เพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation)

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202 – 204) โดยมีระดับค่าความ
เชื่อมั่นที่ .93

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอกรรมการที่ปรึกษาก่อนนำไปเก็บ
ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

9. นำผลการศึกษาที่พบมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และนำไปสัมภาษณ์เพื่อ
ไปหาแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตาม
วิธีการและขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองและหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
ทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการโดยการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ผลการเก็บ
รวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน 266 ฉบับ และเป็นฉบับสมบูรณ์จำนวน 266 ฉบับ คิด
เป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลตามลำดับ

4. ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่พบมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ นำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน โดยแจ้งวัตถุประสงค์พร้อมผลจากการศึกษาที่พบ เพื่อเป็นข้อมูลในการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ไปสัมภาษณ์โดยการบันทึกเสียงแล้วนำมาถอดข้อความ เพื่อหาข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม โดยรวมเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันไว้ในข้อเดียวกันและพยายามคงความหมายตามความคิดของผู้ให้ข้อมูลมาสรุปเป็นตารางตามรายด้านคุณธรรมจริยธรรมอิสลามทั้ง 5 ด้าน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบฉบับที่สมบูรณ์ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 266 ฉบับ โดยคิดเป็นร้อยละ 100
2. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เป็นรายชื่อ รายด้าน และคำนวณหาค่าเฉลี่ยรวม 5 ด้าน

3. เสนอผลการประเมินระดับคะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลาง นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา และกรุงเทพมหานคร ในการแปลความหมาย ของค่าเฉลี่ย ของการวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ความหมายของค่าเฉลี่ยตามหลักการของบุญชม ศรีสะอาด (2535, หน้า 23-24) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมน้อยที่สุด

4. ทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งและใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามประเภทของโรงเรียน

5. แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามโดยใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางศาสนาอิสลามและนำมาจัดทำข้อมูล โดยการจัดลำดับความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยเฉพาะวิธีวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

1. วิเคราะห์ระดับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้สถิติ

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในพื้นที่ 3 จังหวัด นนทบุรี พระนครศรีอยุธยาและ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม จังหวัดที่ตั้งและประเภทโรงเรียน โดยการใช้การทดสอบ การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

3. หาแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางศาสนาอิสลาม จำนวน 7 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดลำดับความถี่